

Umění s ornamentálním názvem aradecor

V zimním čase za-
touží každý z nás
po zvýšené dávce
pocitu hřejivosti.
Ten v našich pří-
bytcích mohou evokovat i vl-
nami „malované“ obrazy, kte-
ré je nejen zkrášlí, ale také
zútulní.

Mezi nástěnnými textilními
obrazy (tzv. tapisieremi) se
setkáváme i v dnešní době,
ikdyž v mnohem menší míře
než v minulosti, se specifi-
ckými netkanými technikami.
Vyvinuty byly v bývalém Čes-
koslovensku v šedesátých le-
tech minulého století, známé
jsou pod názvy „artprotis“ a
„aradecor“ a oba typy se od
sebe liší způsobem fixace tex-
tilního vlákna.

Jednalo se tedy o technolo-
gie české provenience, využí-
vající k tvorbě tapiserií pro-
plétací stroje Arachné. Pokud
se jim chtěl umělec věnovat,
byl za socialismu odkázán na
dílny provozované státními
podniky – brněnskou Vlněnou
(artprotis) a kdyňským Eli-
texem (aradecor). Dnes tradici
umění aradecoru uchovává a
předává soukromý atelier
textilní výtvarnice Milady
Hynkové v Kdyni.

V sedmdesátých a osmde-
sátých letech minulého století
se netkané tapiserie coby lev-
nější a na výrobu časově ne-
náročný protějšek klasických,
ručně tkaných gobelínů těšily
značné oblibě a sloužily k
umělecké výzdobě soukro-
mých i veřejných interiérů. Na
počátku sedmdesátých let za-
ujal aradecor také vsetínskou
rodačku, pražskou výtvarnici
Kornelii Němečkovou, která
mu zůstala věrná dlouhých
čtyřicet let. Svě zatím poslední
tapiserie vytvořila ve svých
osmdesáti letech (v roce 2012)
a v současnosti jsou tato díla k
vidění na její výstavě ve
vsetínském muzeu (do 20.
ledna).

Pro svůj malířský výraz a
větší měřítko představují ta-
piserie v rámci autorčiny vý-
tvárně tvorby pomyslný pro-

LIÁNY. Kornelie Němečková: Liány, 2012, aradecor. Foto: M. Ošťádal

tipól k jejím papírovým vy-
střihovánkám. U techniky
aradecoru jí vyhovuje způsob
výtvarného zpracování vlny a
možnost kreativně zasahovat
do průběhu procesu tvorby. Co
vše zahrnuje postup zhotove-
ní aradecoru? Na umělo-
hmotnou textilii se nakreslí
návrh kompozice, dle ní se

kladou k sobě, na a přes sebe
vrstvy z česanců a přástků ba-
revné vlny, kterými se vykrý-
vá obrazová plocha.

Následně se vrstvy slisují
přežehlením horkou párou,
překryjí tenkým papírem,
otočí naruby a na stroji prošíjí
rastrem háčkových jehel. Po
první fixaci lze textilní obraz

ještě výtvarně korigovat. Na
závěr se rubová strana tapise-
rie podloží zpevňující jutou,
stroj naposledy proplete vl-
něná vlákna přes podložku a
autorský obraz „malovaný“
vlnami je na světě.

Olga Méhešová,
Muzeum regionu Valašsko